Ս. ՆԵՐՍԵՍ ԶՆՈՐԱԼԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԽԱՂՈՂԻ ՕՐԽՈՒԹՅԱՆ ԱՂՈՅՔ

Տեր Աստված, Հայր Անսկիզբ, Անեղ եւ անմահ Բնություն, ինքնագո եւ անգոյությունից ստեղծված ամեն ինչի Գոյացուցիչ, որ արարչությանդ երրորդ օրը երկրին հրամայեցիր զանազան պտղաբեր բույսեր ու տունկեր աճեցնել՝ ի պետս զգայական ու շնչավոր կենդանիների: Այս ամենի հետ, ի վայելումն եւ ի բնակություն բանական բնության, տնկեցիր նաեւ Քեզմից իր անունը ստացած դրախտի գեղեցիկ ծառերը, որոնց նաեւ օրհնեցիր՝ համաձայն Աստվածային այն խոսքի, թե «Աստված տեսավ, որ չափազանց բարի են, եւ օրհնեց դրանց» (ՃՆՆԴ. Ա 21-22):

Իսկ երբ մարդը մեղանչեց Քո պատվիրանի դեմ՝ արգելված պտղից ուտելով, երկրին եւ նրա պտուղներին տրված Աստվածային Օրհնությունը անեծծի փոխեցիր՝ Աղամիմ ասելով. «Թող անիծյալ լինի երկիրը քո արարքի պատճառով» (ՃՆՆԴ. Գ 17): Այսու արդար վճիռ արձակեցիր:

Եվ ինչպես որ գլխի վախճանից հետո հնարավոր չէ անդամների կենսագործունեությունը, այնպես էլ զգայական արարածների գլխի՝ մարդու մեղքի պատճառով մեռնելուց հետո անկարելի էր, որ երկրի ծառայական գոյությունը անփոփոխելի մնար Քո կենդանարար խոսքի օրհնության մեջ:

Իսկ երբ Հայրական թաքնված սերդ հայտնեցիր մարդկային ցեղին՝ առաքելով Սիածին Որդուդ, որպեսզի իբրեւ ծաղկյալ զավազան բխի Հեսսեի արմատից ըստ մարմնի եւ բուսնի իբրեւ վայելչագեղ ու անուշահոտ ծաղիկ անարատ կույս Մարիամից, եւ իբրեւ կենաց ու անմահության պտուղ տրվի մեր մահկանացու բնությանը, խաչի վրա Քրիստոսով վերստին օրհնեցիր ողջ տիեզերքը՝ համաձայն Քո այն անսուտ խոստման, որ տրվեց հավատքի հայր Աբրահամին, թե «քո զավակի միջոցով պիտի օրհնվեն երկրի բոլոր ազգերը»:

Եվ եթե անեծծի դատապարտությունը տիրեց թե՛ ամեն ինչի վրա իշխան կարգված մարդուն եւ թե՛ նրա իշխանության ներքո եղածներին, ապա, մարդկային բնության օրհնություն ստանալու պարագային, որքա՞ն առավել պետք է Աստվածային վերօրհնությանը հաղորդակից լինեին արարածների զգայական բնությունները:

Ողկուզավոր բոլոր պտուղներից խաղողի հյութն առավել արժանի դարձավ օրհնության մեծագույն շնորհին՝ լինելով Սիածին Որդուդ փրկագործ արյան նյութը, որով զնվելով, ազատվեցինք մեղքի ու մահվան ծառայությունից: Խաղողի այս հյութն էր, որ Վերնատանխորհրդի մեջ ձեռքը վերցնելով՝ օրհնեց ու ասաց. «Այս է իմ արյունը»: Այս պտղի միջոցով կատարյալ օրհնություն ընդունեցին նաեւ նրան համասեռ բոլոր պտուղները:

Եվ արդ, Ո՛վ Տեր, նույն օրհնությամբ, որով օրհնեցիր Քո կողմից ստեղծված բարի արարածներին առաջին արարչագործությանդ ժամանակ, օրհնեցիր նաեւ երկրորդի ընթացքում, օրհնիր նաեւ այժմ Քեզ նվիրված նորոգված տարվա երախայրիքի այս պտուղը՝ խաղողի ողկույզները, ըստ Ահարոնի հին քահանայության, ինչպես որ օրհնադրեցիր Իսրայելի տոհմի

համար Մովսեսի ծեռքով՝ բոլոր պտուղների անդրամիկը ընծայաբերել Քո վկայության հորանին: Եվ սա հաստատվեց, որպեսզի մասնավոր ընծաների միջոցով Քո օրհնությունը տարածվի բոլոր պտուղների վրա: Այսպես նաև ընծայաբերված այս պտղին խառնելով միացրու Քո Աստվածային եւ հոգեւոր օրհնությունը, որպեսզի, այս նյութական պտուղների ճաշակմանը համաժամանակ, Քո օրհնության իմանալի շնորհը սրա միջոցով միախառնվի ճաշակողների հոգիներին: Եվ որպեսզի մաքրություն եւ մեղքերի թողություն ստանան այս ճաշակմամբ, եւ սրանով արժանի լինենք ճաշակելու այն կենաց ծառի պտղից, որ հրամայեցիր Քերովբեների դասին՝ պահպանել բոցեղեն սրով: Այս ճաշակմամբ անմահանալով՝ անմահների դասերի հետ միշտ պիտի փառավորենք Քեզ՝ Որդուդ եւ Ամենասուրբ Հոգուդ հետ այժմ եւ միշտ եւ հավիտյան հավիտենից. ամեն:

Խաղաղություն ամենեցուն:

(Ուղղված առ Որդին Աստված):

Օրհնյալ եւ Որդի եւ Հոր խոսք, առաջին լույսի անճառելի ճառագայթ, կերպարանք եւ պատկեր աներեսույթ Աստծու, Նրան գոյակից եւ արարածներին գոյավորելիս արարչակից: Որ ասացիր խոսքով, եւ ստեղծվեցին, հրամայեցիր, եւ հաստատվեցին, քանզի Քո իմանալն ու կամենալը կատարյալ գործ է: Որ փայտե տունկերից ամենատկարին՝ խաղողի որթին, պտղի օգտակարության շնորհիվ, ավելի զորավոր դարձրիր, քան բարձրուղեշ ծառերը: Գերագույնը անգամ, օրինակ վերցնելով, պատվեցիր այն եւ Քեզ անվանեցիր որթ, իսկ սիրով Քեզ շաղկապվածներին՝ ոստեր, Քո Հորը՝ մշակ եւ տնտես, որ արդար գործեր պտղաբերողներին, հատողների օրենքի համաձայն մաքրում է, իսկ անպտղատուններին հատում՝ հավիտենական հրի նյութ դարձնելով:

Մարգարեների միջոցով գինին ներկայացրիր որպես տրտմության լուծիչ եւ ուրախության պատճառ, որովհետեւ «գինին ուրախացնում է»,- ինչպես ասաց ըստ մարմնի Քո հայրը՝ Դավիթը: Իսկ նրա որդին՝ Սողոմոնը, պատվիրում է գինին տալ նրանց, ովքեր տրտմության մեջ են, ինչպես որ Դու Վերնատան մեջ արդարորեն տվեցիր ուրախարար կրկնակ նշանակության բաժակը՝ Քավիչ Արյունը եւ Հոգու իմաստությունը:

Այս խորհուրդը հաստատեցիր նաեւ Քո օրինակը եղող Սելքիսեղեկով, երբ նա հաց եւ գինի մատուցեց Աբրահամ Նահապետին: Նույնը վկայեցիր նաեւ Նոյով՝ մխիթարություն պարգեւելով ջրհեղեղով աշխարհի կործանման պատճառով տրտմածին, քանզի Նոյը տնկեց առաջին այգին, ինչպես ասում է Ա. Գիրքը, «Եվ արդարը խմեց գինուց եւ զմայլվեց»:

Թեպետ եւ գինին Քո կողմից որպես բարյաց պարգեւ տրվեց, սակայն սրա հետ անիմաստաբար վարվողների անձերի համար խմելը դարձավ չարիքի պատճառ, ինչպես որ Քո կողմից բարի արարվածներից շատերի:

Եվ արդ, Ո՛վ Տեր, Քո անվան փառքի տաճարին ընծայված այս ողկույզների պտուղը օրհնիր Քո նախնական օրհնությամբ, ինչպես օրհնեցիր ողկույզների մեջ գտնված ճիւղ (ողկուզակ) եւ նրանց, ովքեր ճաշակում են Քո կողմից օրհնված այս պտղից, շնորհիր մեղքերի թողություն, հոգու եւ մարմնի առող-

ջություն: Սրանից հավատով ճաշակողներին արժանացրու եղեմական դրախտի անմահական պտղից ճաշակել՝ Դրախտը ժամանգող ավազակի նման:

Օրհնիր, Ո՛վ Տեր, նորահաս պտուղ ընծայողներին եւ այս անցնող պտղի փոխարեն նրանց շնորհիր արժանանալ անմահական կյանքի վայելչությամբ:

Օրհնիր, Տեր, նաեւ այն որթատունկերը եւ այգիները, որոնցից քաղվեցին օրհնության համար բերված ողկույզները եւ ընծայվեցին Սուրբ Եկեղեցուն, դարձրու դրանք պտղաբեր եւ արգասաբերության մեջ՝ բազմաբեղուն, ինչպիսին բազմաբեղուն եւ պարարտ հողն է: Ամփորձանք պահիր, Ո՛վ Տեր, արտերն ու այգեստանները, որտեղից բերված են այս պտուղները: Հեռու պահիր դրանք կարկտից, եղամաբեր սառնամանիքից, խորշակահար հողմերից, վնասակար ճիճուներից եւ ամեն տեսակի վնասակար պատահարներից, որպեսզի, վայելելով Քո նյութեղեն բարիքները, որ այս աշխարհում մեզ շնորհեցիր Քո փառքի համար, միաժամանակ արժանի լինենք Քեզ հետ ուտելու եւ ըմպելու Հորդ Արքայության սեղանի ամենակենսալի որթի բերքից, համաձայն անսուտ խոստման, որ Քո կողմից տրվեց, ի պատիվ եւ ի փառս համագո Երրորդության՝ Հոր եւ Որդու եւ Ամենասուրբ Հոգու, որին վայել է փառք, իշխանություն եւ պատիվ այժմ եւ միշտ եւ հավիտյանս հավիտենից, ամեն:

Գրաբարից աշխարհաբարի վերածեց

ԱՐՇԱԿ ԱՐԵՂԱ ԽԱՉՆՏՐՅԱՆԸ

«ՃԱՇՈՑ», 1967, ԵՐՈՒՄԱՐԵՍ